

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-19-04/2012

P/12/107

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/107 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie przez administrację publiczną.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Jolanta Nowak, główny specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr 83980 z dnia 19 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Piątku, ul. Łowicka 4, Piątek (kod 99-120)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Marzena Gałązka, kierownik. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Ocenę pozytywną uzasadnia:

1. podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piątku (GOPS) oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego (Zespół),
2. realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2011-2013, (Program),

Nieprawidłowości dotyczyły:

1. niepełnej realizacji – w badanym okresie - Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. występowania przypadków długiego czasu pomiędzy wpływem Niebieskiej Karty (NK), a posiedzeniem Zespołu Interdyscyplinarnego (Zespół), na którym podejmowano działania w stosunku do sprawcy oraz ofiary przemocy.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym współpraca z innymi instytucjami

Opis stanu faktycznego

Dane charakteryzujące działalność GOPS przedstawiono w tabeli poniżej:

I.p.	Wyszczególnienie	I pół. 2010 r.	2010 r.	I pół. 2011 r.	2011 r.	I pół. 2012 r.
I	MIESZKAŃCY					
1	Liczba mieszkańców ogółem	6425	6378	6386	6378	6333
2	liczba ofiar przemocy w rodzinie korzystających z pomocy	4,0	6,0	0,0	3,0	5,0
3	Działania interwencyjne - ogółem, w tym:	1,0	2,0	0,0	0,0	0,0
	– izolowanie sprawców od ofiar	1,0	2,0	0,0	0,0	0,0
II	FORMY UDZIELONEJ POMOCY					
1	Interwencja kryzysowa - liczba osób, którym udzielono pomocy, w tym:	0,0	37,0	0,0	50,0	39,0
	– dzieciom	0,0	11,0	0,0	20,0	17,0
	– współmałżonkom lub partnerom	0,0	26,0	0,0	30,0	19,0
	- innym osobom w rodzinie	0,0	0,0	0,0	0,0	3,0
2	Pomoc całodobowa - liczba osób, którym udzielono pomocy, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Inne formy pomocy - liczba osób, którym udzielono pomocy, w tym:	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
III	INFRASTRUKTURA INSTYTUCJI					
1	Punkty konsultacyjne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2	Ośrodki wsparcia	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	Ośrodki interwencji kryzysowej	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
IV	Procedura "Niebieskie karty"					
1	Liczba wypełnionych niebieskich kart, w tym:	5,0	9,0	3,0	9,0	13,0
	– przez Policję	1,0	1,0	0,0	6,0	12,0
	– przez Ośrodek	4,0	8,0	3,0	3,0	1,0
2	Liczba spraw, które z powodu braku zgody członków rodziny nie zakończyły się wypełnieniem NK i wywiadem środowiskowym	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	liczba przekazanych Niebieskich Kart instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0

(dowód: akta kontroli str.4)

1. GOPS realizował zadania na podstawie uchwały .nr XVII/94/04 Rady Gminy Piątek w sprawie uchwalenia Statutu GOPS, który był następnie zmieniony w 2006 r. i 2009 r. W Statucie dotychczas nie uwzględniono realizowanych przez GOPS zadań, w zakresie określonym w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Kierownik GOPS wprowadziła Zarządzeniem nr 1 w dniu 1 sierpnia 2006 r. Regulamin Organizacyjny, w którym określono szczegółowe zadania pracowników

socjalnych oraz pracowników zajmujących samodzielne stanowiska, Regulamin był następnie zmieniany odpowiednimi zarządzeniami w 2008 r. i w 2011 r. W związku ze zwiększeniem zakresu obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie², zwanej dalej „ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”, nie została w GOPS wyodrębniona osobna komórka (sekcja, bądź samodzielne stanowisko pracy), której pracownicy zajmowaliby się sprawami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, pomimo, zmian ww. ustawy, nie dokonano zmian zarówno Statutu, jak i Regulaminu Organizacyjnego, jednak zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie były prawidłowo realizowane przez pracowników socjalnych w ramach obowiązków służbowych, a Kierownik GOPS rozpoczęła prace nad uaktualnieniem zarówno Statutu jak i Regulaminu (sporządzone zostały już projekty zmian tych dokumentów).

(dowód: akta kontroli str.5)

Na dzień 22 października 2012 r. w GOPS zatrudnionych było ogółem dziesięciu pracowników, w tym czterech pracowników socjalnych. Wszyscy pracownicy socjalni posiadali kwalifikacje określone w art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³ (*ustawa o pomocy społecznej*).

GOPS spełniał warunki określone w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, co do liczby pracowników socjalnych (liczba mieszkańców Gminy na dzień 30 czerwca 2012 r. wynosiła 6333).

(dowód: akta kontroli str.7-9)

Na potrzeby GOPS przeznaczono 6 pomieszczeń biurowych na parterze i piętrze gminnego budynku (w budynku tym funkcjonowały jeszcze inne podmioty). Dla pracowników socjalnych przeznaczono jeden pokój (jednoosobowy) na piętrze oraz dwa pomieszczenia w amfiladzie – jedno dla trzech pracowników, a drugie (przechodnie) na potrzeby prowadzenia niekrępujących rozmów z klientami.

(dowód: akta kontroli str.9)

W złożonych wyjaśnieniach pracownicy socjalni wskazywali na nałożenie kolejnych obowiązków oraz na prawdopodobieństwo większej skuteczności członków Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadku, gdy byliby oni wynagradzani za dodatkową pracę.

(dowód: akta kontroli str.72-79)

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdziła m.in. w wyjaśnieniach, że: *„obowiązujące przepisy nie regulują wyczerpująco zadań poszczególnych instytucji. Ustawa ani też rozporządzenie nie określają przede wszystkim dokumentów jakie mają się znaleźć w teczce osobowej(...)”*.

(dowód: akta kontroli str.72-75)

Podobne zdanie zaprezentowała również Pani kierownik GOPS, stwierdzając m.in.: *„Obowiązujące uregulowania prawne w zakresie przeciwdziałania przemocy są mało skuteczne, co można zaobserwować zwłaszcza w małych gminach, z uwagi na brak ścisłej współpracy z instytucjami, pomimo, że sprawy przemocy wpisane zawodowo w kompetencje instytucji i osób. Potrzebne są odpowiednie umiejętności, specjalistyczne profesjonalne przygotowanie, nie tylko przeszkolenie do pracy w trudnych środowiskach. Problemem jest rozpatrywanie niejednokrotnie spraw*

² Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.

odrębnie przesz każdą instytucję, co powoduje, że odpowiedzialność za przeciwdziałanie przemocy spada najczęściej na pomoc społeczną lub policję. Bołączką jest też brak placówek udzielających pomocy w środowisku (...)".

(dowód: akta kontroli str.70-71)

2. Uchwałą nr VI/26/11 z dnia 2 lutego 2011 r. Rada Gminy Piątek określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W uchwale tej określono również organizację pracy Zespołu. W § 4 ust. 1 załącznika do ww. uchwały wskazano skład podmiotowy Zespołu, w którym pominięto udział kuratora sądowego wymagany art. 9a ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wójt Gminy Piątek, realizując ww. uchwałę, Zarządzeniem nr 14/2011 z dnia 29 marca 2011 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny. Skład Zespołu był zgodny z zapisem art. 9a ust. 3, natomiast nie powołano w jego skład kuratora sądowego, którego udział w składzie Zespołu wynikał z art. 9a ust. 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Do Zespołu weszli: dwóch pracowników socjalnych GOPS, przedstawiciel Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Piątku (GKPiRPA), przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji (KPP), czterech przedstawicieli oświaty, jeden przedstawiciel ochrony zdrowia, jeden przedstawiciel organizacji pozarządowych (Towarzystwo Miłośników Piątku i Okolic) oraz ksiądz z tutejszej parafii.

Składu Zespołu nie rozszerzono o przedstawicieli wymienionych w art. 9a ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (rozszerzenie składu nie było obowiązkowe).

Powołanie Zespołu poprzedziło zawarcie porozumień pomiędzy Wójtem Gminy Piątek, a kierownikami podmiotów określonych w art. 9a ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Zarządzenie powołujące Zespół zostało zmienione Zarządzeniem nr 12/2012 z dnia 2 kwietnia 2012 r. w związku ze zmianą przedstawiciela parafii.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewniał GOPS, a posiedzenia Zespołu odbywały się w budynku GOPS.

W badanym okresie członkowie Zespołu nie otrzymywali wynagrodzeń, diet oraz innych świadczeń za udział w posiedzeniach Zespołu.

(dowód: akta kontroli str.10-15)

Wyjaśniając przyczyny niepowołania w skład Zespołu Integracyjnego kuratora, Wójt Gminy Piątek stwierdził: „W skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołano członka GKRP, który pełni też funkcję kuratora społecznego Sądu Rejonowego w Łęczycy. Podejmując taką decyzję byliśmy przekonani o jej zasadności. W trakcie przygotowania znajduje się projekt uchwały powołującej w skład Zespołu kuratora sądowego, który zostanie przedstawiony na najbliższej sesji Rady Gminy."

(dowód: akta kontroli str.80-83)

W celu podniesienia kwalifikacji członków Zespołu, Gmina zorganizowała szkolenia:

- w dniu 27 maja 2011 r. pt. „Szkolenie dla członków i kandydatów do Zespołu Interdyscyplinarnego" dla 11 członków Zespołu i jednego pracownika GOPS (koszt szkolenia 1.700 zł),

- w dniu 3 kwietnia 2012 r. pt. „Działanie zespołu interdyscyplinarnego z elementami Niebieskiej Karty”, w którym wzięło udział dziewięciu członków Zespołu (koszt szkolenia 1.100 zł).

Ponadto dwóch pracowników GOPS ukończyło:

- w dniu 8 listopada 2011 r. szkolenie pt. „Nowe zadania i obowiązki gmin oraz służb według nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” zorganizowanym przez Ośrodek Twórczej Interwencji w Krakowie,
- w dniach 9-12 sierpnia 2011 r. szkolenie pt. „Praca metodą lokalnych zespołów interdyscyplinarnych” zorganizowany przez firmę Prospera Consulting w Łodzi.

(dowód: akta kontroli str.5-6)

3. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – był na etapie jego tworzenia. Na terenie Gminy nie było infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy (ośrodki wsparcia, ośrodki interwencji kryzysowej), co potwierdziła analiza sprawozdań z realizacji Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie za okres I-XII 2010 r. i I-XII 2011 r. oraz sprawozdań MPiPS-03 za okres I-XII 2010 r., I-XII 2011 r. i I-VI 2012 r. Jednak staraniem Gminy dwa razy w tygodniu funkcjonował w budynku NZOZ w Piątku Punkt Konsultacyjny, działała również przy Gimnazjum w Piątku świetlica socjoterapeutyczna. Ponadto, jak wyjaśniła kierownik GOPS pomimo braku na terenie Gminy placówek wsparcia, osoby wymagające pomocy miały zabezpieczone schronienie i pobyt w placówkach poza terenem Gminy Piątek. Nawiązana została współpraca z Hostelem w Łodzi (z pomocy w tej placówce skorzystały dwie osoby), czasowo schronienie udzielane było w Domu Pomocy Społecznej w Karsznicach (jedna osoba z dziećmi).

Z danych zawartych w ww. sprawozdaniach wynikało ponadto, iż: w 2010 r. przeprowadzone zostały działania interwencyjne w stosunku do 28 rodzin, a w 2011 r. – 25, w 2010 r. przyznano pomoc materialną dwóm rodzinom, w których wystąpiła przemoc, a w 2011 r. – jednej rodzinie. Wszystkie te działania prowadzone były przez pracowników GOPS oraz od kwietnia 2011 r. – dodatkowo przez Zespół.

(dowód: akta kontroli str.16-25,94-95)

W wyjaśnieniach złożonych w dniu 12 listopada 2012 r. Wójt Gminy Piątek stwierdził, iż „Gminny system do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Piątek tworzą instytucje, organizacje i środowiska: Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, Policja, szkoły, pedagog szkolny, lekarz rodzinny. Jako nowe formy należy uznać zespół interdyscyplinarny oraz działającą świetlicę socjoterapeutyczną. Powstawanie nowych form związane są z ograniczeniami finansowymi i kadrowymi.”

(dowód: akta kontroli str.80-83)

Na terenie Gminy Piątek nie funkcjonowała jednostka specjalistycznego poradnictwa rodzinnego. Gmina chcąc realizować zadania wynikające z art. 70 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej współpracowała w tym zakresie z Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Łęczycy, pedagogiem szkolnym oraz działającym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy – Punktem Interwencji Kryzysowej.

Informacje dla ofiar przemocy w rodzinie (gdzie i do kogo mogą się zgłaszać o pomoc) zamieszczane były na stronie internetowej Urzędu Gminy w Piątku oraz w lokalnym piśmie „Gazeta samorządowa z Środka Polski”.

(dowód: akta kontroli str.16-21)

4. W badanym okresie, GOPS, jak również Zespół nie występował do Wójta o przyznanie środków na realizację Programu.

Z danych uzyskanych z Urzędu Gminy wynikało, że w 2011 roku wydatkowano na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie ogółem kwotę 2.617,83 zł, z tego 1.700 zł na szkolenia Zespołu. Natomiast na dzień 30 czerwca 2012 r. Urząd Gminy wydatkował kwotę 1.100 zł – z przeznaczeniem na pokrycie kosztu szkolenia Zespołu.

Źródłem finansowania wydatków ponoszonych w związku z funkcjonowaniem Zespołu, był fundusz na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Wydatki te ewidencjonowane były w Urzędzie Gminy w rozdziale 85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi, GOPS nie otrzymał żadnych środków na realizację Programu.

(dowód: akta kontroli str.26-30)

5. W zakresie objętym kontrolą GOPS, współpracował z instytucjami, których przedstawiciele stanowili skład Zespołu, oraz z kuratorami sądowymi, pedagogami i nauczycielami szkół z terenu Gminy.

(dowód: akta kontroli str.70-78)

Przewodnicząca Zespołu wskazała jednocześnie na główne bariery występujące we współpracy GOPS z instytucjami: nieznajomość przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz rozporządzenia wykonawczego w sprawie procedury Niebieskiej Karty przez pracowników służby zdrowia oraz oświaty, niedokumentowanie wszystkich działań podejmowanych przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego, brak odpowiedzi na pisma wystosowane przez Przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego, odmowa przez lekarza rodzinnego wystawienia zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str.72-75)

6. Działalność GOPS w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie była w badanym okresie kontrolowana.

(dowód: akta kontroli str.5)

7. Analiza zapisów w dzienniku korespondencyjnym za okres 17 października – 30 czerwca 2012 r. wykazała, że do GOPS wpłynęły dwa pisma sygnalizujące o wystąpieniu przemocy w rodzinie:

- pismo ze Szkoły Podstawowej w Piątku przekazujące anonim, jaki otrzymała ta placówka dotyczący rodziny jednego z uczniów. W piśmie przewodnim dyrektor Szkoły nie potwierdził opisanych w anonimie zdarzeń i przekazał go GOPS, Zespołowi Kuratorskiej Służby Sądowej, a także telefonicznie uzgodnił termin wizyty domowej pedagoga szkolnego, pracownika GOPS i wychowawcy klasy, do której uczęszcza uczeń. Z analizy dokumentacji przechowywanej w GOPS wynikało, że rodzina została objęta pomocą materialną GOPS, prowadzony był regularny monitoring rodziny,
- pismo z Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” dot. anonimowego zgłoszenia, iż mieszkanka Gminy doznaje przemocy i zaniedbania ze strony córki. GOPS niezwłocznie przeprowadził wizytę we wskazanym domu oraz powiadomił nadawcę pisma, iż osoba jest zaniedbana, ale nie stwierdzono przemocy. W rodzinie prowadzony był monitoring - ostatni

w dniu 4 stycznia 2012 r., w trakcie którego stwierdzono poprawę sytuacji, o czym poinformowano Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

(dowód: akta kontroli str.6)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Regulamin Organizacyjny nie uwzględniał realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

(dowód: akta kontroli str.5)

Oceńca cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działania kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, programów profilaktycznych oraz programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Opis stanu
faktycznego

1. Kierownik GOPS przekazywała do Urzędu Gminy roczne sprawozdania opisowe z działalności ośrodka (za 2010 r., 2011 r.). Potrzeby GOPS ustalane na podstawie wykonania roku poprzedniego, wykazywane były w opracowaniach składanych do projektu budżetu Gminy na poszczególne lata.

Podstawę do opracowania lokalnych programów pomocy społecznej, takich jak: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na poszczególne lata, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2013, Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Piątek na lata 2009-2013 - stanowiła diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych opracowana w 2010 roku. Również sprawozdania z działalności GOPS oraz potrzeby wykazywane przez tą jednostkę, stanowiły źródło informacji dla opracowania lokalnych programów. Ponadto kierownik GOPS uczestniczyła w pracach nad ich tworzeniem wykorzystując wiedzę o potrzebach społecznych mieszkańców.

(dowód: akta kontroli str.35-39,80-83)

Na podstawie informacji uzyskanych z Urzędu Gminy ustalono, że sprawy związane z przemocą w rodzinie były przedmiotem dyskusji:

- w 2011 roku – na jednym posiedzeniu Komisji Oświaty, Kultury, i Pomocy Społecznej (informacja z realizacji działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie) oraz na dwóch sesjach Rady Gminy (przyjęcie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz dokonanie zmian w Gminnym Programie),
- w I półroczu 2012 roku – zarówno komisja jak i radni na sesji nie zajmowali się sprawami dotyczącymi zagadnień z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str.31-34)

2. Uchwałą nr VI/25/11 Rada Gminy Piątek przyjęła w dniu 22 lutego 2011 r. „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2011”. W okresie wcześniejszym na terenie Gminy Piątek nie był realizowany odrębny tego typu program, natomiast sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy były ujęte w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowanych przez Kierownika GOPS (a następnie przyjmowanych stosowną uchwałą Rady Gminy) na każdy rok kalendarzowy. W Programie określono cele jego realizacji, m.in.: zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc. Określone zostały podstawowe zadania do realizacji:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (poprzez: systematyczną edukację środowiska lokalnego, podnoszenie kwalifikacji oraz udział w specjalistycznych szkoleniach przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie, współpracę pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie),
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (poprzez: prowadzenie działań na rzecz dzieci i rodzin z problemem przemocy w rodzinie przez pracownika GOPS, współdziałanie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łęczycy w zakresie udzielania specjalistycznej pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie),
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie (poprzez: udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współudziale innych organizacji i instytucji, udostępnianie materiałów informacyjnych wskazujących miejsce i sposoby udzielania pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, tworzenie warunków bezpiecznego spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież – organizowanie programów profilaktycznych).

W Programie nie ustalono procedur i metod identyfikowania przypadków występowania przemocy w rodzinie oraz identyfikowania rodzin szczególnie zagrożonych występowaniem przemocy. Zapisano jedynie, iż przemoc „występuje najczęściej w rodzinach najuboższych, powiązana jest z alkoholizmem, niskimi dochodami, a także małą świadomością społeczną”. W związku z realizacją Programu, nie przewidywano utworzenia nowych jednostek w ramach budowy systemu przeciwdziałania przemocy. W Programie zapisano, iż koszty realizacji zadań będą pokrywane ze środków pochodzących z wpływów z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określono również, że monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w realizację przez koordynatora Programu (GOPS). Nie zapisano natomiast, w jakich okresach będzie prowadzony monitoring Programu.

Na dzień zakończenia kontroli nie przeprowadzono jeszcze monitoringu programu. Ponadto określono, iż sprawozdanie z realizacji zadań przedłożone zostanie Radzie Gminy do końca I kwartału 2012 r.

W dniu 29 grudnia 2011 r. Rada Gminy Piątek przyjęła uchwałę nr XIV/70/2011 zmieniając okres czasu obowiązywania Programu – z 2011 roku na lata 2011-2013. W marcu 2012 r. (zgodnie z punktem VIII.3 Programu), kierownik GOPS sporządziła „Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” za 2011 rok. Z treści tego dokumentu wynikało, że Zespół spotkał się pięć razy i rozpatrywał przypadki związane z przemocą w rodzinie, rozmawiano z dwoma ofiarami, założono sześć Niebieskich Kart, zawiadomiono sąd

o zaniedbaniach opiekuńczo-wychowawczych w jednym przypadku, zawiadomiono Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań dot. skierowania w trzech przypadkach na leczenie odwykowe, powiadomiono w czterech przypadkach placówki szkolne i pedagogów szkolnych o konieczności wsparcia dzieci z rodzin gdzie występuje przemoc. Zespół odbył przeszkolenie, zakupiono publikacje dla potrzeb pracowników socjalnych. Poniesiono w związku z tym koszty w wysokości 2.617,82 zł. Załącznikiem do ww. Sprawozdania było Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, Program - w badanym okresie - realizowany był w ograniczonym zakresie, tj. poprzez wykonywanie zadań pracowników socjalnych GOPS oraz Zespół i Grupę Roboczą. Z określonych w Programie 10 ogólnych zadań, realizowanych było w ograniczonym zakresie – dziewięć. Nie było realizowane zadanie polegające na systematycznej edukacji środowiska. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli realizacja Programu prowadzona była wspólnie z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

(dowód: akta kontroli str.48,68-69)

Wyjaśniając przyczyny późnego (w stosunku do zmiany ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie) opracowania Programu, Wójt stwierdził m.in., że było to nowe zadanie i trudności interpretacyjne przepisów spowodowało podjęcie stosownej uchwały w terminie późniejszym. Ponadto, jak wyjaśnił Wójt, niepełna realizacja Programu spowodowana była ograniczonymi środkami finansowymi.

(dowód: akta kontroli str.80-83)

3. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, realizacja Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Piątek, polegała głównie na sporządzeniu sprawozdawczości. Nie wszystkie zadania, jakie określono do realizowania przez gminy przy współudziale instytucji pozarządowych, były wykonywane:

- nierealizowane było V. Działanie wspierające - Strategie terapeutyczne (brak m.in. opracowywanych i realizowanych programów terapeutycznych dla ofiar przemocy w rodzinie, brak zabezpieczonych odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci tzw. niebieskie pokoje).

Jak wyjaśnił Wójt Gminy, zadania określone w Krajowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były poprzez powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, a niewielkie środki finansowe w dużym stopniu ograniczają podejmowanie działań w pełnym zakresie.

(dowód: akta kontroli str.16-25,80-83)

4. Rada Gminy Piątek uchwałała na każdy rok kalendarzowy Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którego celem było prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień. Program na 2012 rok rozszerzony został o sprawy z zakresu narkomanii (nowa nazwa – Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii dla Gminy Piątek na rok 2012). Działania ustalone w programach na 2010 r. i 2011 r. dotyczyły:

- monitorowania skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym,
- zwiększenia dostępności terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin,
- działalności na terenie Gminy Punktu Konsultacyjnego,
- udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,
- działalności profilaktycznej, informacyjnej i edukacyjnej z zakresu profilaktyki alkoholowej skierowanej w szczególności do młodzieży (m.in. realizacja

programów „Jestem O.K.”, „Jestem sobą, mam własne zdanie”, „Spróbuj inaczej”),

- prowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Program opracowany na 2012 rok poprzedzony został diagnozą problemów alkoholowych i narkomanii występujących w Gminie Piątek.

Programy zawierały również plan finansowy na dany rok. Nie określono natomiast terminu sporządzenia sprawozdawczości oraz sposobu dokonywania oceny realizacji tych Programów z punktu widzenia osiągnięcia celów.

(dowód: akta kontroli str.48-56)

Z danych zawartych w Sprawozdaniach z realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych za 2010 rok i 2011 rok wynikało, że ww. Program był realizowany. M.in. na terenie Gminy działał dwa razy w tygodniu Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, odbywały się posiedzenia Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (efektem działania Komisji było wystąpienie wobec 10 osób do Sądu Rejonowego o wydanie postanowienia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu lub doprowadzenia na badanie – w 2010 r. i wobec 7 osób w 2011 roku, objęto nadzorem kuratora 15 osób), działała przy Gimnazjum w Piątku świetlica socjoterapeutyczna, dzieci i młodzieży brały udział w Ogólnopolskiej Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, zorganizowano widowiska i spektakle teatralno-muzyczne, objęto działaniami programów profilaktycznych 246 uczniów, zorganizowano wypoczynek letni dla dzieci, rozpowszechniano ulotki, publikacje i plakaty o dostępnych miejscach pomocy, kompetencjach służb i instytucji działających na terenie Gminy. Dodatkowo w 2011 roku zorganizowano szkolenia dla 9 sprzedawców napojów alkoholowych.

(dowód: akta kontroli str.57-62)

Z wyjaśnień Wójta wynikało m.in., iż:

- Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie monitorowany będzie: za okres 2011-2012 do dnia 31 stycznia 2013 r., za rok 2013 – do 31 stycznia 2014 r.,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie był monitorowany jednak analiza składanych wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o leczenie odwykowe i opracowań własnych – obrazują występowanie problemu, tym samym konieczność podejmowania działań w kierunku profilaktyki,

(dowód: akta kontroli str.80-83)

5. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą. Prowadzenie poradnictwa zapobiegającego przemocy w rodzinie, realizowane było poprzez wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu, sprzyjających zachowaniu wolnemu od przemocy (świetlica socjoterapeutyczna, Gminny Ośrodek Kultury). Pomoc i wspieranie prowadzone było poprzez poradnictwo medyczne, psychologiczne, rodzinne, prawne i socjalne. Głównymi adresatami były dzieci i młodzież ze szkół. Prowadzone były kampanie związane z profilaktyką uzależnień.

(dowód: akta kontroli str.80-82)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. niepełna realizacja w badanym okresie Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

(dowód: akta kontroli str.16-25,94-95)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działania w badanym obszarze.

3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc

Opis stanu faktycznego

1. W okresie od 1 sierpnia 2010 r. do 17 października 2011 r. GOPS otrzymał pięć informacji o wystąpieniu przemocy w rodzinie. W trzech przypadkach źródłem informacji była KPP, a w dwóch Niebieska Karta założona została przez pracownika GOPS. Procedura została wszczęta we wszystkich przypadkach.

(dowód: akta kontroli str.63-64)

Analiza dokumentacji dotyczącej pięciu przypadków stosowania przemocy w rodzinie wykazała, że:

- pracownicy socjalni GOPS, w czterech przypadkach skontaktowali się z osobą w stosunku do której stosowana była przemoc w terminie do 14 dni od powzięcia informacji o potrzebie udzielenia pomocy, tj. zgodnie z obowiązującym w tym czasie § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴. W jednym przypadku termin ten został przekroczony (wywiad środowiskowy przeprowadzony został po upływie 24 dni od dnia otrzymania informacji o wystąpieniu przemocy w rodzinie). Niedotrzymanie terminu wynikało z wyjazdu osoby – ofiary na pobyt świąteczny do córki (pracownik socjalny sporządził w związku z tym stosowną notatkę),
- we wszystkich przypadkach wypełniona została przez pracownika socjalnego NK, stanowiąca załącznik do kwestionariusza wywiadu środowiskowego,
- we wszystkich przypadkach pracownik socjalny wypełnił kwestionariusz wywiadu środowiskowego, ponieważ osoby będące ofiarami przemocy korzystały również z innych form pomocy z GOPS,
- we wszystkich przypadkach prowadzony był przez pracowników GOPS monitoring rodziny,
- w jednym przypadku ofierze przemocy w rodzinie i jej dzieciom zapewniono pobyt w Domu Pomocy Społecznej,
- ze sprawcami przemocy w rodzinie prowadzono rozmowy profilaktyczne podczas wizyt monitorujących, a w jednym przypadku spowodowano wezwanie sprawcy do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- w czterech przypadkach postępowanie zostało zakończone z uwagi na nie występowanie przemocy w rodzinie,
- GOPS współpracował z KPP, GKPiRPA oraz kuratorem społecznym.

(dowód: akta kontroli str.63-64)

2. Do Przewodniczącej Zespołu wpłynęło (od 17 października 2011 r. do 30 czerwca 2012 r.) 18 Niebieskich Kart, przy czym trzem osobom wystawiono

⁴ Dz. U. Nr 77, poz. 672 ze zm.

odpowiednio dwie, trzy i cztery NK. W 3 przypadkach instytucją wszczynającą postępowanie był GOPS, a w 15 – KPP. We wszystkich przypadkach Przewodnicząca przekazywała informacje telefoniczną wszystkim członkom Zespołu o wpłynięciu dokumentu. W czterech przypadkach, w związku z otrzymaniem wraz z NK notatki urzędowej z KPP o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec sprawcy i wszczęciu postępowania w sprawie o fizyczne i psychiczne znęcanie się, Zespół podał decyzję o zakończeniu procedury.

W sześciu przypadkach zwołanie posiedzenia Zespołu nastąpiło po upływie 7 dni (jeden przypadek), 16 dni (2 przypadki), 19 dni (jeden przypadek), 35 dni (jeden przypadek) i 42 dni (1 przypadek) od daty otrzymania NK przez Przewodniczącą. Jak wyjaśniła Przewodnicząca Zespołu w tym czasie członkowie Zespołu podejmowali działania w swoim zakresie, a następnie sprawa poruszana była na najbliższym posiedzeniu Zespołu.

W badanym okresie, w dwóch przypadkach Przewodnicząca Zespołu podjęła decyzję o powołaniu Grupy Roboczej.

(dowód: akta kontroli str.86-93)

Analiza dokumentacji wykazała, iż na pięciu posiedzeniach Zespołu brali udział zaproszeni goście (m.in. wychowawca przedszkolny, dyrektor szkoły). Osoby te podpisywały oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskali przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz że znane im są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnianie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym. Mimo, iż z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie wynika wyraźny zakaz ich zapraszania, ale należy zwrócić uwagę art. 9c ww. ustawy, wg którego zdaniem Najwyższej Izby Kontroli, nie powinno dochodzić do takich sytuacji, z uwagi na poufność prac zespołu. Ustawa dopuszcza natomiast możliwość powoływania tych osób do grup roboczych.

(dowód: akta kontroli str.65-66)

Jak wyjaśniła Przewodnicząca Zespołu na posiedzenia Zespołu były zapraszane osoby spoza Zespołu w celu rozpatrzenia przypadków przemocy w rodzinach, z którymi osoby te współpracowały. Sytuacja taka miała miejsce do momentu, gdy wszystkie sprawy rozpatrywane były przez Zespół. Obecnie osoby „dodatkowe” zapraszane są do współpracy w ramach grup roboczych.

(dowód: akta kontroli str. 84-85)

Pomimo, iż powołane dwie Grupy Robocze nie posiadały kompletnego składu, określonego w art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, stanowiącym iż *w skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia*, to w ocenie Najwyższej Izby Kontroli ich skład był adekwatny do sprawy którą miał się zająć. W skład dwóch Grup Roboczych powołano pracownika socjalnego, dzielnicowego, członka Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz nauczyciela (w sytuacji gdy w rodzinie były małoletnie dzieci), lub przedstawiciel ochrony zdrowia.

(dowód: akta kontroli str.66-67)

Jak wyjaśniła Przewodnicząca Zespołu, w skład Grup Roboczych powołanych dla konkretnego przypadku przemocy w rodzinie wchodzi przedstawiciele instytucji określonych w art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w składzie potrzebnym do rozpatrzenia danego przypadku. Jak

wyjaśniła Przewodnicząca są to osoby które znają i pracują z rodziną w zakresie pomocy socjalnej.

(dowód: akta kontroli str.84-85)

Zgodnie z § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁵ (rozporządzenie w sprawie procedury „niebieskie Karty”), zarówno Zespół, jak i Grupa Robocza (w jednym przypadku) opracowały indywidualny plan pomocy, który poddany był monitoringowi (karty monitoringu sporządzane przez pracowników socjalnych) oraz został zmodyfikowany po dwóch miesiącach od jego wprowadzenia. Indywidualne plany pomocy opracowane były niezwłocznie na posiedzeniach Zespołu lub Grupy Roboczej.

Podjęmowane przez Zespół oraz Grupę Roboczą środki w stosunku do sprawców przemocy:

- wnioskowanie o objęcie rodziny opieką kuratora sądowego,
- zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- przeprowadzanie rozmów motywujących,
- poinformowanie KPP o incydencie przemocy w rodzinie w przypadkach, gdy NK zakładana była przez pracownika GOPS,
- zobowiązanie do zgłoszenia się do GKPiRPA,
- wnioskowanie o ograniczenie praw rodzicielskich oraz pomoc dziadkom dzieci w złożeniu wniosku o ustanowienie ich rodziną zastępczą dla czwórki małoletnich dzieci,
- monitoring prowadzony przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowego,
- rozmowy na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie,
- wizyty w środowisku,

Ofiarom przemocy udzielono pomocy poprzez:

- pracę socjalną, w tym cykliczne wizyty pracownika socjalnego GOPS,
- wizyty monitorujące dzielnicowego,
- obserwację dzieci w szkole i przedszkolu prowadzoną przez wychowawców i pedagogów szkolnych,
- poinformowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- wskazanie możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej oraz w formie poradnictwa medycznego, zawodowego i rodzinnego.

Wg stanu na 30 czerwca 2012 r., w 4 przypadkach nie powtarzały się incydenty związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie i zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury Niebieskie Karty zamknięto procedurę NK. Protokoły z zakończenia procedury spełniały wymogi określone w § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia. W pozostałych przypadkach - w dalszym ciągu stosowany był monitoring rodzin i realizowany indywidualny plan pomocy.

(dowód: akta kontroli str.86-93)

Członkowie Zespołu w ciągu 2011 roku wzięli udział w pięciu posiedzeniach. Tylko dwóch członków (reprezentanci GOPS) wzięło udział we wszystkich posiedzeniach, trzech członków wzięło udział w czterech posiedzeniach, a dwóch (przedstawiciel KPP oraz ksiądz) tylko w jednym posiedzeniu.

W I połowie 2012 roku członkowie Zespołu wzięli udział w trzech posiedzeniach, przy czym tylko trzech członków (pracownicy socjalni oraz ksiądz) wzięło udział

⁵ Dz. U. Nr 209, poz. 1245

we wszystkich posiedzeniach, a dwie osoby (przedstawiciel KPP oraz przedstawiciel GKPiRPA) w ogóle nie brali udziału w posiedzeniach.

Powołana Grupa Robocza zorganizowała dwa posiedzenia, na których trzy osoby były zawsze obecne, natomiast jedna (dzielnicowy) na jednym spotkaniu była nieobecna.

(dowód: akta kontroli str.65-67)

Przewodnicząca Zespołu podejmowała działania (rozmowy z członkami Zespołu) mające na celu zdyscyplinowanie członków Zespołu.

(dowód: akta kontroli str. 84-85)

W jednym z badanych przypadków - rodzicom trójki małoletnich dzieci ograniczono prawa rodzicielskie i dzieci te przebywały w rodzinie zastępczej (dziadkowie).

(dowód: akta kontroli str.86-93)

Przewodnicząca Zespołu w wyjaśnieniach zwróciła uwagę na główne problemy związane z realizacją procedury „Niebieskie Karty”, a dotyczące braku współpracy ofiar przemocy, w związku z czym działania służb nie przynoszą żadnych efektów, a ponadto zwróciła uwagę, że nałożenie dużej ilości nowych obowiązków na pracowników poszczególnych instytucji bez dodatkowego wynagrodzenia.

(dowód: akta kontroli str.72-75)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. zbyt długi okres czasu pomiędzy wpływem Niebieskiej Karty do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, a podjęciem działań przez ten Zespół na posiedzeniu.

(dowód: akta kontroli str.86-93)

Ocena cząstkowa

Wnioski pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości działania w badanym obszarze.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶, wnosi o:

1. podjęcie działań mających na celu realizację Krajowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. niezwłoczne podejmowanie przez Zespół lub Grupę Roboczą działań w stosunku do osoby wobec której istnieje podejrzenie że jest ofiarą przemocy w rodzinie, jak i wobec sprawcy tej przemocy.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz.82, zwanej dalej ustawą o NIK

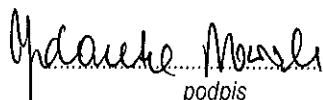
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

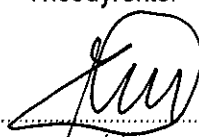
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 4 grudnia 2012 r.

Kontroler
Jolanta Nowak
Główny specjalista k. p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Z upoważnienia Dyrektora
Andrzej Cieniewski
Wicedyrektor

.....
podpis